

Dosarul nr. 2r-270/23
2-22019799-01-2r-21062023

Prima instanță: Judecătoria Drochia, sediul Central (jud. V. Craveț)
Instanța de apel: Curtea de Apel Bălți (jud. S. Procopciuc, N. Chircu, E. Grumeza)

DECIZIE

30 august 2023

mun. Chișinău

Curtea Supremă de Justiție

Completul de judecată, în componența:

Președinte, judecător

Judecători -

Viorica Puica

Oxana Parfeni

Ion Malanciuc

examinând recursul declarat de către Pleșca Nicolai,
în cauza civilă, intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Iepure Nicolae, în interesele minorei XXX, împotriva lui Pleșca Nicolae cu privire stabilirea paternității copilului minor și încasarea pensiei,
împotriva încheierii din 17 mai 2023 a Curții de Apel Bălți, prin care apelantului Nicolae Pleșca i-a fost restituită cererea de apel declarată împotriva hotărârii din 22 martie 2022 a Judecătoriei Drochia, sediul Central,

c o n s t a t ă:

La 10 februarie 2022 Nicolae Iepure, în interesele minorei XXX, a înaintat cerere de chemare în judecată împotriva lui Nicolae Pleșca, prin care a solicitat să fie stabilit Nicolae Pleșca ca tată biologic al copilului XXX, de fiica minoră a reclamantului XXX, cu înregistrarea acestuia în adeverința de naștere la rubrica „tata”, încasarea forțată în beneficiul XXX din contul lui Nicolae Pleșca a pensiei de întreținere a copilului minor XXX, în sumă bănească fixă în mărime de 850 de lei lunar, începând cu data înaintării acțiunii în judecată și până la împlinirea majoratului de către copil sau schimbarea materială a părilor.

Prin hotărârea Judecătoriei Drochia, sediul Central, din 22 martie 2023, acțiunea civilă a fost admisă integral.

S-a constatat paternitatea lui Pleșca Nicolae, în privința copilului XXX.

S-a efectuat înscrierea în actul de naștere al copilului XXX, la rubrica „Părinții”, în calitate de tată a lui Pleșca Nicolae.

S-a încasat de la Pleșca Nicolae (în prezent fiind deținut în Penitenciarul nr. 6 Soroca), în beneficiul XXX, pensia pentru întreținerea copilului minor, XXX, în sumă bănească fixă în mărime de 850 de lei lunar, începând cu 10 februarie 2022, până la majoratul copilului sau modificării stării materiale a părilor.

S-a încasat de la Pleșca Nicolae (în prezent fiind deținut în Penitenciarul nr. 6 Soroca), în beneficiul statului taxa de stat în sumă de 306 de lei.

S-a dispus expedierea copiei autentificate a hotărârii irevocabile, în timp de 5 zile Serviciului Stării Civile Drochia, pentru a se efectua modificările ulterioare în actul de naștere a copilului, în rubrica „date despre tata”.

La 28 aprilie 2023, Pleșca Nicolae a depus cerere de apel nemotivată, fără a solicita repunerea în termen a apelului (f.d. 62-64).

Prin încheierea din 17 mai 2023 a Curții de Apel Bălți, a fost restituită apelantului Nicolae Pleșca cererea de apel declarată împotriva hotărârii din 22 martie 2022 a Judecătorei Drochia, sediul Central (f.d. 67).

La data de 06 iunie 2023, Pleșca Nicolae a declarat recurs împotriva încheierii instanței de apel, solicitând admiterea cererii de recurs, casarea integrală a încheierii recurate, cu emiterea unei decizii, prin care să fie remisă cauza spre rejudecare pentru soluționarea cererii de apel, la etapa primirii cererii de apel (f.d.70-76).

În motivarea recursului a indicat că, hotărârea primei instanțe a fost pronunțată la data de 22 martie 2023 și comunicată lui Pleșca Nicolae la data de 07 aprilie 2023. Consideră că termenul de 30 de zile se calculează din data comunicării hotărârii.

Potrivit prevederilor art. 425 al Codului de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Completul Curții Supreme de Justiție reține că, încheierea Curții de Apel Bălți a fost pronunțată la 17 mai 2023, dar recepționată de către Pleșca Nicolae la 26 mai 2023, fapt confirmat prin avizul de recepție, anexat la materialele cauzei (f.d. 69).

Prin urmare, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție conchide că recurentul Pleșca Nicolae s-a conformat prevederilor legale și declarând recursul la 06 iunie 2023, a acționat în interiorul termenului legal.

Conform art. 426 alin. (3) al Codului de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copiei certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Examinând temeiurile invocate în cererea de recurs în raport cu materialele dosarului și prevederile legale aplicabile speței, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Pleșca Nicolae, urmează a fi respins, din motivele ce succed.

În conformitate cu art. 427 lit. a) al Codului de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

Potrivit art. 428 alin. (1) din Codul de procedură civilă, decizia instanței de recurs emisă după examinarea recursului împotriva încheierii rămâne irevocabilă din momentul emiterii. Decizia se plasează pe pagina web a instanței la data emiterii.

Conform art. 10 alin. (1) și (2) al Codului de procedură civilă, sancțiunile procedurale sânt urmările nefavorabile, stabilite de normele de drept procedural civil, care survin pentru subiectul obligat în raport procedural în caz de neîndeplinire sau de îndeplinire defectuoasă a unui act de procedură, precum și în caz de exercitare abuzivă a unui drept procedural. Efectuarea necorespunzătoare a actelor de procedură va fi invocată, în fiecare caz de comitere a încălcării legii, de către judecător sau de participantul care are interes să o invoce.

Potrivit art.236 alin.(5) lit.b) al Codului de procedură civilă, instanța de judecată va întocmi hotărârea integrală dacă: b) participanții la proces, în termen de

30 de zile de la pronunțarea dispozitivului hotărârii, depun cerere de apel.

În conformitate cu art. 362 alin. (1) al Codului de procedură civilă, termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție menționează că, norma citată prevede în mod imperativ momentul începerii curgerii termenului de declarare a apelului, și anume data pronunțării dispozitivului hotărârii.

După cum denotă materialele dosarului, dispozitivul hotărârii Judecătoriei Drochia, sediul Central, a fost pronunțat la 22 martie 2023, prin urmare termenul de declarare a apelului a expirat la data de 21 aprilie 2023.

Ținând cont de normele legale relevante și de faptul că Pleșca Nicolae a depus cererea de apel împotriva hotărârii primei instanțe, la 28 aprilie 2023, termenul limită fiind 21 aprilie 2023, Completul Curții Supreme de Justiție conchide că instanța de apel just a stabilit că Pleșca Nicolae a declarat apelul cu încălcarea termenului prevăzut de art. 362 alin. (1) al Codului de procedură civilă. Or, din interpretarea corectă a prevederilor normei legale citate, se deduce că termenul de declarare a apelului curge de la data pronunțării dispozitivului hotărârii.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reiterează că termenul stabilit de lege pentru exercitarea căii de atac (apelul) se calculează exclusiv din momentul pronunțării dispozitivului hotărârii, iar în cazul în care participantul la proces, la caz Pleșca Nicole, a omis acest termen, urma să invoce motivele omiterii (comunicarea defectuoasă a actului de procedură, recepționarea cu întârziere a hotărârii) într-o eventuală cerere de repunere în termen și expres să solicite acest fapt.

Or, conform art. 362 alin. (3) din Codul de procedură civilă, repunerea în termen de apel se face de către instanța de apel în cazurile și în ordinea prevăzute de art. 116.

În conformitate cu art. 116 alin. (1) - (4) din Codul de procedură civilă, persoanele care, din motive întemeiate, au omis termenul de îndeplinire a unui act de procedură pot fi repuse în termen de către instanță.

Cererea de repunere în termen se depune la instanța judecătorească care efectuează actul de procedură și se examinează în ședință de judecată. Participanților la proces li se comunică locul, data și ora ședinței. Neprezentarea lor însă nu împiedică soluționarea repunerii în termen.

La cererea de repunere în termen se anexează probele ce dovedesc imposibilitatea îndeplinirii actului. Totodată, trebuie efectuat actul de procedură care nu a fost îndeplinit în termen (să fie depusă cererea, să fie prezentate documentele respective etc.).

Repunerea în termen nu poate fi dispusă decât în cazul în care partea și-a exercitat dreptul la acțiune înainte de împlinirea termenului de 30 de zile, calculat din ziua în care a cunoscut sau trebuia să cunoască încetarea motivelor care justifică depășirea termenului de procedură.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reține că în speță, Pleșca Nicole, deși a declarat apel peste termenul prevăzut de lege, nu a solicitat repunerea în termen, considerând existența unei prezumții de prelungire a termenului de atac, în cazul comunicării cu întârziere a hotărârii.

Completul Curții Supreme de Justiție decelează că recurentul Pleșca Nicole

eronat a interpretat prevederile art. 116 alin. (4) din Codul de procedură civilă, precum că norma enunțată îi oferă dreptul de a depune cererea de apel în termen de 30 de zile de la data în care i-a fost comunicată hotărârea primei instanțe. Or, norma legală invocată prevede termenul de 30 de zile, calculat din ziua în care a cunoscut sau trebuia să cunoască încetarea motivelor care justifică depășirea termenului de procedură, pentru depunerea unei cereri de repunere în termenul de atac, dar nu însăși a cererii de apel.

Mai mult, din textul recursului rezultă că recurentul a cunoscut despre hotărârea instanței de fond la data de 07 aprilie 2023, însă a depus cererea de apel la data de 28 aprilie 2023, peste termenul prevăzut de lege.

Completul Curții Supreme de Justiție subliniază că în materie civilă CEDO nu garantează un drept de recurs, dar că o eventuală procedură de examinare a admisibilității acestuia face incident articolul 6 (a se vedea, *inter alia*, Erik ØVLISEN vs. Danemarca, hotărârea din 30 august 2006, sau Kukkonen vs. Finlanda (nr. 2), hotărârea din 13 ianuarie 2009, § 24).

Totuși, „dreptul la o instanță” nu este absolut. Acesta poate fi, prin natura sa, supus limitărilor, deoarece dreptul de acces, prin sine, cere reglementare din partea statului. Garantând părților în litigiu un drept efectiv de acces la o instanță care să hotărască asupra „drepturilor și obligațiilor lor cu caracter civil”, articolul 6 § 1 acordă statului dreptul de a alege liber mijloacele care să fie utilizate în acest scop.

În acest sens, Curtea Europeană a statuat că restricția impusă accesului la o instanță judecătorească sau un tribunal nu va fi compatibilă cu articolul 6 § 1, decât dacă aceasta urmărește un scop legitim și există o proporționalitate rezonabilă între mijloacele folosite și scopul legitim urmărit (a se vedea, *Tinnelly & Sons Ltd and Others și McElduff and Others vs. the United Kingdom*, hotărârea din 10 iulie 1998).

La aspectul dat, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție notează că certitudinea legală impusă regulilor procedurii civile, în calitate de condiție *sine qua non* a unui proces echitabil, vizează atât drepturile apelantului, cât și ale intimatului, astfel instanța de judecată nefiind în drept de a substitui voința legislatorului materializată în conținutul normelor de procedură, în vederea exonerării litiganților de sancțiunile procedurale din motivul înțelegerii greșite de către aceștia a efectelor legale.

Completul Curții Supreme de Justiție reiterează prevederile art. 56 alin. (3) al Codului de procedură civilă, potrivit căruia, participanții la proces sunt obligați să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale. În cazul abuzului de aceste drepturi sau al nerespectării obligațiilor procedurale, se aplică sancțiunile prevăzute de legislația procedurală civilă.

Jurisprudența CtEDO accentuează obligația părții de a lua măsurile necesare pentru protecția drepturilor sale de acces la justiție, inclusiv prin manifestarea diligenței în exercitarea drepturilor sale procedurale și a interesului față de soarta dosarului vizat (cauza *van Harn vs. Germania*, hotărâre din 11 septembrie 2007, cauza *Pîrnău ș.a. vs. Republica Moldova*, hotărâre din 31 ianuarie 2012 și cauza *SA Universul vs. Republica Moldova*, hotărâre din 10 iulie 2012).

În acest context, instanța de recurs consideră că la caz, soluția instanței de apel este compatibilă cu respectarea garanțiilor unui proces echitabil, în sensul art. 6 CEDO, având în vedere că prelungirea nejustificată a termenului pentru exercitarea apelului, ar împiedica rămânerea irevocabilă, ca urmare a expirării termenului de

atac, a hotărârii judecătorești emise în instanța de fond și ar leza, în acest mod principiul securității raporturilor juridice.

Reținând circumstanțele cauzei expuse și normele legale citate supra, Completul Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia că cererea de recurs împotriva încheierii din 17 mai 2023 a Curții de Apel Bălți, urmează a fi respinsă.

Ținând cont de cele expuse și în temeiul art. 427 lit. a), art. 428 ale Codului de procedură civilă, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se respinge recursul declarat de către Pleșca Nicolae.

Se menține încheierea din 17 mai 2023 a Curții de Apel Bălți emisă în cadrul cauzei civile, intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Iepure Nicolae, în interesele minorei Iepure Cristina, împotriva lui Pleșca Nicolae cu privire stabilirea paternității copilului minor și încasarea pensiei.

Decizia este irevocabilă.

Președinte, judecător

Viorica Puica

judecători

Oxana Parfeni

Ion Malanciuc